

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum aliquis habitus causetur ex actibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](#)

Lib. 2. post. text. vlt. circ. eamed. tol.

nis esse præstertim qā primum ponit sic vnitate habere, quod in una substantia habeatur, secundum quod in substantia, & in accidente. Ratio autem in litera posita pro affirmatione, quare si per participationem diuina sapientia potest intellectus angelicus esse actu ea, quæ inteligitur, non sic interpretanda sit, quafi intellectus angelicus iam factus dicitur a diuina sapientia, aut suscipiat species intelligibilis: sed quia ipse angelus sicut est ens, ita intelligens, id est, sicut est perfectus in esse subtilitatis, ita est perfectus in habendo intellectum in actu. Cōstat autem quod ens est per participationem diuinae essentiae, ac per hoc cum divisione essentiae ab esse, ut unum superius dividatur inferius: ergo est in intelligentia in actu eadem ratione. Vnde in ultimo articulo precedentis questionis ad secundum dicitur de angelis, quia non ita sunt per seipso entes, quin participent sapientiam, & bonitatem diuinam: idem in quantum participare indigent ab exteriori, intatum necesse est in eis pone-re habitus. Quia ergo essentia angelica participationes quædam sunt diuinae essentiae, & in esse naturali, & in esse intelligibili: & entia per participationem diuinae suscipiunt, quæ in superiori participato-vi-
tū est, sequitur quod quadammodo ad hoc, ut essentia cōplementum essendi habeat, indiget esse distincto a se, ita ad hoc quod complementum in esse forma intelligibilis obtineat, ut species habeat adiunctas rerum aliarū: & sicut esse ab extrinseco habet, nō tamē sic quia si essentia p̄fuerit absque esse, & accipiat esse ab alio: sed qā p̄ hoc est, qā ab alio est: ita species additas ab extrinseco habet non sic, quasi p̄fuerit & suscipiat a Deo

sua parte: & simile est in ceteris. Sed quid sit totū, & quid sit pars, cognoscere non pōt, nisi per species intelligibilis aphantasmatis acceptas. & pp hoc Philosophus in fine* Posteriorum ostendit, q̄ cognitione principiorum prouenit nobis ex sensu. secundum verò natūram indiuidui est aliquis habitus cognoscitius secundum inchoationem naturalem, in quantum vnu homo ex dispositione organorum est magis aptus ad bene intelligendum, quam aliis, in quantum ad operationem intellectus indigentis virtutibus sensitivis. In appetitu autem potentiss non est aliquis habitus naturalis secundū inchoationē ex parte ipsius aīa, quantum ad ipsam subtilitatem habitus, sed solū quantum ad principia iūris cōmuni dicuntur esse seminalia virtutū: & hoc ideo, quia inclinatio ad obiecta propria, quæ videtur esse inclinatio habitus, non pertinet ad habitum, sed magis pertinet ad ipsam rationem potestiarum: sed ex parte corporis secundum naturā indiuidui sunt aliqui habitus appetitivi secundum inchoationes naturales. sunt. n. quidā dispositio ex propria corporis complexione ad castitatem, vel mansuetudinem, vel ad aliquid huiusmodi.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod obiectio illa procedit de natura secundū quod diuiditur contra rationem & voluntatem, cum tamen ipsa ratio, & voluntas ad naturam hominum pertineant. **A**D SECUNDVM dicendum, q̄ aliquid etiā naturaliter potest superaddi potest, quod tamen ad ipsam potentiam pertinere non potest: sicut in angelis non potest pertinere ad ipsam potentiam intellectuam, q̄ sit per se cognoscitiva omnium, quia oportet, q̄ est actus oīum, quod soli? Dei est. Id. n. quo aliquid cognoscitur, oportet esse actualem similitudinem eius quod cognoscitur, unde sequeretur, si potentia angelicæ per seipsum cognosceret oīa, q̄ est similitudo, & actus oīum, unde oportet quod superaddant potest, intellectuū ipsius aliquæ species intelligibilis, quæ sunt similitudines rerum intellectuarū, quia per participationem diuinae sapientiae, & non per essentiam propriam, possunt intellectus eorum esse actus ea, quæ intelligentur. Et sic patet, q̄ non omne id, quod pertinet ad habitum naturalem, potest ad potentiam pertinere.

AD III. Dicendum, quod natu-

Fra nō æqualiter se hēt ad causandas omnes diuerstites habitū: quia qui dam possunt caufari a natura, quidam non, ut supra dictū est, & ideo non sequitur si aliqui sint habitus naturales, quod omnes sint naturales.

ARTICVLVS II.

Vtrum aliquis habitus cause-tur ex actibus.

AD SECUNDVM sic procedit. Vr̄ quod nullus habitus possit ex actu caufari. Habitus enim est qualitas quedam, ut supra dictum est. * Oīs enim qualitas causatur in aliquo subiecto, in quantum est alicuius receptiuū: cum igitur agens ex hoc quod agit, non recipiat aliquid, sed magis ex se emitat, uidetur quod nō possit aliquis habitus in agente ex propriis actibus generari.

Cap. 2. Præt. Illud, in quo causatur aliqua qualitas, mouetur ad qualitatē illam, sicut patet in re calefacta, vel infringida, quod autem producit actum caulan tem qualitatem, mouet, ut patet de calefaciente, vel infringidente. Si igitur in aliquo caufaretur habitus, actum suipius, sequeretur q̄ idem esset mouens & motum, agens & patiens, quod est impossibile ut dī in 3. * Phyl.

Cap. 3. Præt. Effectus non potest cē nobilior sita cā: sed habitus est nobilior, q̄ actus præcedens habitum: patet ex hoc, q̄ nobiliores actus reddit. ergo habitus non potest caufari ab actu præcedente habitu.

SED CONTRA est, quod Phil. in 2. Ethic. docet habitus uirtutum & uitiorum ex actibus caufari.

RESPON. Dicendum, q̄ in agente quandoq. eff. solum actuum principium sui actus, sicut in igne est solum principium actuum calefaciendi, & in talia agente non pōt aliquis habitus caufari ex proprio actu: & inde est, q̄ res naturales non possunt aliquid consuefcere, vel dissuefcere, ut dicitur in 2. Ethic. Inuenitur autem aliquid agens, in quo est principium actuum & passuum sui actus, sicut patet in actib. humani: nam actus appetitivæ uirtutis procedunt a ui appetitiva, secundum quod mouetur ut apprehensiva repræsentante obiectum: & ulterius, us intellectuū, secundum quod ratiocinatur de conclusionibus, habet sicut principium actuum propositionem per se notam. Vnde ex talibus actibus p̄ in agentibus aliqui habitus caufari, non quidem quantum ad primum actuum principium, sed quantum ad principium actus, quod mouet motum. nam oē quod patitur & mouetur ab alio, disponitur per actum agentis: unde multiplicatis actibus generatur quædam qualitas in potentia passiva & motu, quæ nominatur habitus. sicut habitus uirtutum moralium caufantur in appetituū potentiss, secundum quod mouent a ratione, & habitus scientiarū cantur in intellectuū, secundum quod mouent a primis propositionibus.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod agens in qua tum est agens, non recipit aliquid, sed in quantum agit motum ab alio, sic recipit aliquid a mouente, & sic caufatur habitus.

AD SECUNDVM Dicendum, q̄ idem secundum idē, non potest esse mouens & motum. Nihil autem p̄ hibet

habet idem a seipso moueri secundum diuersa, ut in s.* Physi probatur.

Ad tertium dicendum, quod actus praecedens habitum, inquantu procedit a principio actiuo, procedit anobilitri principio, quā sit habitus generatus: sicut ipsa ratio est nobilis principium, quā sit habitus uirtutis moralis in iu appetitu per actuum confusitudines generatus: & intellectus principiorum est nobilis principium, quā scientia conclusionum.

ARTICVLVS III.

Virum per unum actum possit generari habitus.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod per unū actū possit habitus generari. Demōstratio. n. actus rationis est: sed per unā demonstrationē cau- fatur scientia, quae est habitus conclusionis unius. ergo habitus potest causari ex uno actū.

¶ 2 Præt. Sicut contingit actus crescere per multiplicatione, ita contingit actum crescere per intensio- nem: sed multiplicatis actibus generatur habitus. ergo etiam si multum intendatur unus actus, poterit esse causa generativa habitus.

¶ 3 Præt. Sanitas & cæritudo sunt habitus quidā: sed ex uno actū contingit hominem uel sanari, uel infir- mari. ergo unus actus potest habitum cauare.

SED CONTRA est, quod Philos dicit in i. Eth. quod una hirundo uer non facit, nec una dies: ita utique nec beatum, nec felicem una dies, nec paucum tem- pus; sed beatitudo est operatio secundum habitum perfecte uirtutis, ut dicitur in i. Ethic. ergo habitus uirtutis, & eadem ratione alius habitus, non cau- tur: per unum actum.

RESPON. Dicendum, quod sicut iam dictum est, * Ha- bitus p actum generatur, inquantu potentia passiu- monet ab aliquo principio actiuo. Ad hoc autem quod aliqua qualitas cauatur in passiuo, oportet quod actiuū totaliter uincat passiuum. unde uidemus, quod qd ignis nō p totalliter uincere sium combustibile, non statim inflamat ipsum, sed paulatim abiicit contraria dispositiones, ut sic totaliter uincens ip- sum, similitudinem suam ipsi imprimat. Manifestū est autem, quod principium actiuum, quod est rō, non totaliter potest superuincere appetituum potētiām in uno actū, eo quod appetitua potentia se habet diuer- simode, & ad multa. Iudicatur autem per rōnem in actū uno aliquid appetendum secundum determi- natas rōnes & circumstantias; unde ex hoc non totaliter uincitur appetitua potentia, ut feratur in idē, ut in pluribus per modum naturæ, quod pertinet ad habitum uirtutis. & ideo habitus uirtutis non po- test causari per unum actum, sed per multos. In ap- prehensionis autem potentias considerandum est, quod duplex est passiuum, unum quidem ipse intellectus passibilis; aliud autem intellectus quem uocat* Ar- istot. passiuum, qui est ratio particularis, i. us cogitatiua cum memoratiua & imaginatiua. Respetu igitur primi passiuo potest esse aliquid actiuum, quod uno actū totaliter uincit potētiām sui passiuo: sicut una propositiō per se nota conuincit intellectum ad assentientium firmiter conclusioni, quod quidē non facit propositiō probabilis: unde ex multis acti- bus rationis oportet causari habitum opinatiuum, etiam ex parte intellectus possibilis. Habitum autem scientiae possibile est causari ex uno rationis actū, qdum ad intellectum possibilem; sed quantum ad in- fieriores uires apprehensionis, necessarium est co- dactus plures reiterari, ut aliquid firmiter memo-

riū imprimatur. Vñ Phil. in li. * de memoria & remi- niscientia dicit, quod meditatio confirmat memoriam. ca. 2. nō p-
cui a fine, tō
mo 2.

habitū autem corporales possibile est causari ex uno actū, si actiuū fuerit magnæ uirtutis, sicut quan-

doque medicina fortis statim inducit sanitatem.

¶ Et per hoc patet responsio ad obiecta.

ARTICVLVS IIII.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

¶ Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per accidentem in

infusi: accidit enim

eis infundi: & illi sūt

eiusdem rationis spe-

cialissimæ, quando

infunduntur cum ac-

quisitis. Geometria

enim infusa & acqui-

siā eiusdem sunt spe-

ciei, sicut oculi dati

coco nato, & oculi a-

liorum: & de ipsis in

corpo dicitur, quod

infunduntur, quia

Deus producit quan-

doq. effectus carum

secundarum absque

ipfis. Illi uero habitus

qui sola infusione

fieri possunt, sūt per

se infusi, eo quod nō

accidit actioni corū

præfusio, immo ip-

sum per se fibi uen- iant: & iti sunt habi-

tus essentialiter fu-

pernaturales, ut in

principio corporis ar-

dicitur. & de veritate

verificatur hic respo-

sio ad tertium, quod

actus procedentes ex

habitu infuso non

cat aliquē habitum,

sed confirmant præ-

existente. Et in pro-

pri cauila est, de per-

se infusi quidem,

quia improducibiles

sunt nisi per infusio-

nem, ac per hoc ex a-

ctibus nostris. De p-

accidēs uero infusi,

quia duo accidentia

eiusdem speciei sunt

incompositibla in

codem.

¶ Super

Super

Li. 3. de 212.
Eccles. 10. 2.

Virum aliqui habitus sint homini- bus infusi a Deo.

Super quesitiō quin- quagesime prima ar- ticolū quartum.

In responsione ad

3.4. ar. omisso ter-

tō aduerte, quod cū

duorum ordinum

sunt infusi habitus,

quidam s. per acci-

dens, & quidam per

se infusi, illi nanque

habitū qui possunt

ex nostris actibus,

aut natura acquiri,

sunt per